

ДИРЕКТИВА 2003/41/ЕО на ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 3 юни 2003 година

относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 47, параграф 2, член 55 и член 95, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията¹,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

при спазване на процедурата, посочена в член 251 от Договора³,

като имат предвид, че:

(1) Един истински вътрешен пазар на финансовите услуги е от съществено значение за икономическия растеж и за създаването на работни места в Общността.

(2) Много важни етапи бяха вече изминати по пътя към този вътрешен пазар, даващ възможност на финансовите институции да развиват дейност в други държави-членки и гарантиращ високо ниво на защита на потребителите на финансови услуги.

(3) Съобщението на Комисията “Прилагане на рамката на финансовите услуги: план за действие” определя серия от действия, които са необходими, за да бъде завършен вътрешният пазар на финансовите услуги и Европейският съвет на своята среща в Лисабон от 23 и 24 март 2000 г. призова към изпълнение на плана за действие до 2005 г.

(4) Планът за действие, свързан с финансовите услуги, подчертава, че изработването на директива относно разумния надзор на институциите за професионално пенсионно осигуряване представлява спешен приоритет, тъй като тези важни финансови институции, които са призвани да играят основна роля при интеграцията, ефикасността и ликвидността на финансовите пазари, не

¹ ОВ № С 96 Е от 27. 3. 2001 г., стр. 136.

² ОВ № С 155 от 29. 5. 2001 г., стр. 26.

³ Становище на Европейския парламент от 4 юли 2001 г. (ОВ № С 65 Е от 14. 3. 2002 г., стр. 135), Обща позиция на Съвета от 5 ноември 2002 г. (още непубликувана в ОВ), решение на Европейския парламент от 12 март 2003 г. (още непубликувана в ОВ) и Решение на Съвета от 13 май 2003 г.

са обхванати от никаква цялостна законодателна рамка на Общността, даваща им възможност да се възползват напълно от преимуществата на вътрешния пазар.

(5) Доколкото системите за социално осигуряване са подчинени на нарастващ натиск, значението на допълващата роля на системите за професионално пенсионно осигуряване следва да нараства в бъдеще. Следователно тези системи трябва да се развият, без все пак да се поставя под съмнение важноста на пенсионните системи на социалното осигуряване, като средство за сигурна социална закрила, трайна и ефикасна, която следва да гарантира на възрастните хора едно прилично жизнено равнище и затова следва да бъде в сърцевината на задачата за укрепване на европейския социален модел.

(6) Настоящата директива представлява следователно първа стъпка към създаването на вътрешен пазар за системите за професионално пенсионно осигуряване, организиран на европейско равнище. С установяването на принципа на разумността (*“prudent person rule”*) като основен принцип в областта на инвестирането на капитали и като се дава възможност на институциите да действат трансгранично, се стимулира пренасочването на спестяванията към сектора на системите за професионално пенсионно осигуряване, като по този начин се допринася за икономическия и социален прогрес.

(7) Нормите на разумен надзор, изложени в настоящата директива целят, както да гарантират едно високо ниво на сигурност за бъдещите пенсионери, като налагат строги правила на надзор, така и да позволят едно ефективно управление на системите за професионално пенсионно осигуряване.

(8) Институциите, които се разграничават напълно от което и да е предприятие осигурител и които действат въз основа на принципа на капитализирането с единствената цел да предоставят пенсионни обезщетения, следва да се ползват от свободата на предоставяне на услуги и от свободата на инвестиране, при единственото условие да спазват съгласуваните изисквания за разумно финансово управление, независимо от това дали тези институции се разглеждат като правни субекти или не.

(9) В съответствие с принципа на субсидиарността, държавите-членки трябва да си запазят пълната отговорност за организирането на техните пенсионно-осигурителни системи, както и правото да взимат решения относно ролята на всеки един от трите “стълба” на системата за пенсиониране във всяка от тези държави. По отношение на втория стълб, те следва да си запазят също пълната отговорност за ролята и функциите на различните институции, които предоставят обезщетения в областта на професионалното пенсионно осигуряване, като отрасловите пенсионни фондове, пенсионните каси към предприятията или животозастрахователните дружества. Настоящата директива не цели да постави под въпрос този прерогатив.

(10) В националните правила относно участието на самостоятелно заетите лица в системите за професионално пенсионно осигуряване има различия. В някои държави-членки институциите за професионално пенсионно осигуряване могат

да действат въз основа на споразумения с даден отрасъл или със сдружения - осигурители, чиито членове имат качеството на самостоятелно заети лица, или направо със самостоятелно заети и с наети лица. В някои държави-членки едно самостоятелно заето лице може да членува в дадена институция, когато той действа в качеството си на работодател или когато предоставя своите професионални услуги на едно предприятие. В някои държави-членки самостоятелно заетите лица не могат да членуват в организации за професионална пенсионно осигуряване, освен ако са налице определени условия, по-специално тези, предвидени в социалното и в трудовото законодателство.

(11) Институциите, управляващи системи за социално осигуряване, които вече са постигнали координация на ниво Общността, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящата директива. Важно е обаче да се отчете спецификата на институциите, които в една държава-членка управляват едновременно системи за социално осигуряване и системи за професионално пенсионно осигуряване.

(12) Финансовите институции, които вече използват нормативна база според правото на Общността, следва като цяло да бъдат изключени от приложното поле на настоящата директива. Независимо от това, тъй като тези институции могат също, в някои случаи, да предлагат услуги за професионално пенсионно осигуряване, важно е да се гарантира, че настоящата директива няма да доведе до нарушения на конкуренцията. Такива нарушения могат да бъдат избегнати, като се прилагат изискванията за разумно финансово управление съгласно настоящата директива по отношение на услугите за професионално пенсионно осигуряване, предоставяни от животозастрахователните компании. Комисията следва също така да следи внимателно положението на пазара на професионалното пенсионно осигуряване и да преценява възможността да разпростре прилагането по избор на настоящата директива по отношение на други финансови институции, подчинени на нормативна уредба.

(13) Когато целят да осигурят финансова сигурност през пенсионната възраст, обезщетенията, отпускани от институциите за професионално пенсионно осигуряване, следва по правило, да гарантират плащането на пожизнена пенсия. Плащането на временна пенсия или на еднократна сума, също следва да бъде възможно.

(14) Важно е да се гарантира, че възрастните хора и хората с увреждания не са изложени на риск от бедност и че те могат да имат задоволителен жизнен стандарт. Подходящото покриване на биометричните рискове в рамките на системите за професионално пенсионно осигуряване е един важен аспект от борбата с бедността и с несигурността при възрастните хора. При установяването на пенсионната система, работодателите и работниците или техните съответни представители трябва да разгледат възможностите за включване в пенсионната система на разпоредби, предвиждащи покриване на риска от дълголетие и от професионални увреждания, както и плащания на преживелите наследници, които са на издръжка.

(15) Ако бъде дадена възможност на държавите–членки да изключат от приложното поле на националната уредба институциите, които управляват системи, обхващащи най-много сто осигурени лица, това може да улесни надзора в някои държави–членки, без да засегне доброто функциониране на вътрешния пазар в тази област. Все пак това не следва да ограничава правото на тези институции да посочват, за управлението на техния инвестиционен портфейл и за запазването на техните активи, управители и депозитари, установени в друга държава–членка и надлежно упълномощени.

(16) От приложното поле на настоящата директива следва да се изключат институции като "*Unterstützungskassen*" в Германия, чиито членове нямат законно право на обезщетения в определен размер и в които техните интереси са защитени от задължителна застраховка срещу риск от неплатежоспособност.

(17) От гледна точка защитата интересите на членовете и бенефициентите, би било добре институциите за професионално пенсионно осигуряване да ограничат дейностите си до тези видове дейности, които са посочени в настоящата директива и до дейностите, които произтичат от тях.

(18) В случай на несъстоятелност на предприятие осигурител, членуващото осигурено лице рискува да загуби едновременно работата си и правата на пенсия, които е придобил. Ето защо е важно да се следи за ясно разграничение между това предприятие и институцията и да се определят минимални норми за разумно финансово управление, за да бъде гарантирана закрилата на членовете.

(19) Организациите за професионално пенсионно осигуряване осъществяват дейността си и спрямо тях се осъществява надзор според правила, които се различават чувствително в различните държави–членки. В някои държави–членки надзорът може да се упражнява не само спрямо самата институция, но също и спрямо структурите или дружествата, на които е разрешено да управляват тези организации. Държавите–членки трябва да могат да отчитат тази особеност, докато всички изисквания, установени в настоящата директива бъдат реално изпълнени. Държавите–членки трябва също да бъдат в състояние да разрешават на застрахователните предприятия и на другите финансови структури да управляват институциите за професионално пенсионно осигуряване.

(20) Институциите за професионално пенсионно осигуряване предоставят финансови услуги; като се има предвид, че носят голяма отговорност по отношение изплащането на обезщетения от професионалното пенсионно осигуряване, те трябва да отговарят на някои минимални норми за разумно управление, що се отнася до техните дейности и условията на функционирането им.

(21) Значителният брой институции в някои държави–членки налага да се намери прагматично решение на въпроса за предварителното одобрение на институциите. Все пак когато една институция желае да управлява една пенсионно-осигурителна система в друга държава–членка, трябва да се изисква предварително разрешение от компетентния орган на държавата–членка по произход.

(22) Всяка държава—членка трябва да задължи всяка институция, установена на нейната територия, да изготвя годишен счетоводен отчет и годишен доклад, като отчита всяка пенсионна система, управлявана от институцията и по целесъобразност, годишни счетоводни отчети и годишни доклади за всяка пенсионна система. Тези годишни счетоводни отчети и годишни доклади, даващи една вярна и точна картина – надлежно одобрена от оправомощено лице – на активите, на пасивите и финансовото положение на институцията, и отчитащи всяка пенсионна система, управлявана от дадена институция, са източник на съществена информация едновременно за членуващите осигурени лица и бенефициентите на дадена система и за компетентните органи. Те позволяват, по-специално на последните, да контролират финансовата стабилност на дадена институция и да преценят дали тя може да се справи с всички свои договорни задължения.

(23) Подходящата информация е от първостепенно значение за членовете и бенефициентите на една пенсионна система. Това е особено важно за молбите за информация относно финансовата стабилност на институцията, договорните правила, обезщетенията и реалното финансиране на натрупаните суми за пенсия, както и политиката на вложенията и управлението на риска и на разходите.

(24) Политиката на вложенията на една институция е решаващ фактор едновременно за сигурността на професионалните пенсии и за тяхната достъпност от финансова гледна точка. Ето защо, институциите трябва да обявят принципите, на които се основава тяхната политика на вложения и поне на всеки три години да преразглеждат тези принципи. Описанието на тези принципи трябва да бъде поставено на разположение на компетентния орган и също съобщавано при поискване на членовете и бенефициентите на всяка пенсионна система.

(25) За да изпълнят задълженията си по закон, компетентните органи следва да разполагат съответно с право на информация и право на намеса по отношение на институциите и на лицата, които ги управляват ефективно. Когато една институция за професионално пенсионно осигуряване е прехвърлила на други предприятия (изнасяне на дейността извън институцията) някои важни функции, като управлението на вложенията, технологията на информацията или счетоводството, тези право на информация и право на намеса трябва да могат да се разпрострат по отношение на цитираните функции, така че да се провери дали тези дейности се упражняват в съответствие с правилата за надзор.

(26) Разумното изчисляване на техническите резерви е основно условие за гарантиране изпълнението на задълженията за плащане на пенсионните обезщетения. Ето защо е необходимо това изчисляване да се направи на основата на признати актюерски методи и да бъде заверено от квалифицирани лица. Максималният лихвен процент следва да бъде избран разумно, в съответствие с приложимите национални правила. Минималният размер на техническите резерви следва едновременно да бъде достатъчен, за да може да продължава плащането за бенефициентите на обслужваните към момента

обезщетения и да се държи сметка за задълженията, които произтичат от натрупаните от членовете права на пенсия.

(27) Рисковете, покрити от институциите, се различават чувствително в различните държави-членки. Поради това държавите-членки по произход трябва да могат да подчиняват изчисляването на техническите резерви на допълнителни по-детайлни правила от изложените в настоящата директива.

(28) Притежаването на подходящи активи и в достатъчно количество за покриване на техническите резерви защитава интересите на членовете и бенефициентите на пенсионната система в случаите, когато предприятието осигурител стане неплатежоспособно.

Особено в случай на трансгранична дейност, взаимното признаване на принципите на надзор, прилагани в държавите-членки, изисква техническите резерви да бъдат изцяло гарантирани във всеки един момент.

(29) Ако институцията не действа на трансгранична основа, държавите-членки следва да могат да разрешават частично покриване, само при условие, че е бил изработен подходящ план за връщане към пълно покриване и без да се изключва приложението на изискванията на Директива 80/987/ЕИО на Съвета от 20 октомври 1980 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на работодателя⁴.

(30) В много случаи е възможно предприятието осигурител, а не самата институция, или да покрива биометричните рискове, или да гарантира някои обезщетения, или някои доходи. Случва се обаче, самата институция да предоставя това покритие или тези гаранции и задълженията на предприятията осигурители да се сведат основно до плащането на необходимите осигурителни вноски. При това положение предлаганите продукти приличат на тези на животозастрахователните компании. Следователно, заинтересованите институции следва да разполагат поне със същите собствени допълнителни фондове като тях.

(31) Институциите са много дългосрочни инвеститори. Реализирането на активите, с които те разполагат по начало, не може да има друга цел освен предоставянето на пенсионни обезщетения. Освен това, за да защитят както следва правата на членовете и на бенефициентите, институциите трябва да могат да изберат разпределение на активите си, което да отговаря на точното естество и продължителност на техните задължения. Това поражда необходимостта от ефикасен надзор и от подход спрямо правилата за вложенията, който да предоставя на институциите достатъчна гъвкавост при взимане на решения относно най-сигурната и най-ефикасната политика на вложенията и да ги задължава да действат разумно. Спазването на принципа на разумността предполага от този момент нататък политика на вложенията, която

⁴ ОВ № L 283 от 28. 10. 1980 г., стр. 23. Директива, последно изменена с Директива 2002/74/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ № L 270 от 8. 10. 2002 г., стр. 10).

да бъде приспособена към членската структура на всяка институция за професионално пенсионно осигуряване.

(32) Методите и практиките в областта на надзора са различни в държавите-членки. Ето защо е добре да им бъде предоставена известна свобода на действие при определянето на точните правила за вложенията, които те биха искали да наложат на институциите, установени на тяхна територия. Все пак, правилата следва да не нарушават принципа на свободно движение на капитали без това да е оправдано от гледна точка на разумността.

(33) Като инвеститори в много дългосрочен план, изложени на риск от ниска ликвидност, за институциите за професионално пенсионно осигуряване е много подходящо да инвестират в разумни граници в неликвидни активи, като например в пазарите на рисков капитал. Те могат също да се възползват от възможностите за разнообразяване на международно равнище. Следователно, вложенията в акции на пазарите на рисков капитал и в други национални валути, различни от тези на тяхното задължение, не следва да бъдат ограничавани, освен по съображения за разумност.

(34) Все пак, ако действа на трансгранична основа, институцията може да бъде поканена от компетентните органи на приемащата държава-членка, да ограничи вложенията в акции и в други сходни активи, нетъргуеми на един регулиран пазар, в акции и в други инструменти, емитирани от едно и също предприятие, или в активи, деноминирани в несходни валути, при условие, че тези правила се прилагат също и по отношение на институциите, установени в приемащата държава-членка.

(35) Рестриктивните мерки, наложени на свободния избор от институциите, на одобрени управляващи активите и депозитари, ограничават конкуренцията във вътрешния пазар и следва заради това да бъдат премахнати.

(36) При спазване на разпоредбите на тяхното социално и трудово законодателство относно организирането на пенсионно-осигурителните им системи, включително задължителното членство и на разпоредбите, приети в резултат на преговорите във връзка с колективните трудови договори, институциите следва да имат възможност да предоставят услугите си в други държави-членки. Те следва да могат да се поставят в услуга на предприятия, установени на територията на други държави-членки и да управляват пенсионно-осигурителни системи с членове, установени в повече от една държава-членка. Това би им позволило да направят съществени икономии от такъв мащаб, че да подобрят конкурентноспособността на сектора в Европа и да улеснят мобилността на работната ръка. За това е добре да се постигне взаимно признаване на нормите за разумно управление. Освен ако е предвидено друго, правилното прилагане на нормите за разумно управление следва да бъде контролирано от компетентните органи на държавата-членка по произход.

(37) Правото на институция на една държава-членка да управлява система за професионално пенсионно осигуряване, установена в друга държава-членка, следва да се упражнява при пълно спазване на разпоредбите на социалното и трудовото законодателство, които са в сила в приемащата държава-членка,

доколкото то се отнася до изплащането на професионалните пенсии, например до определянето и изплащането на пенсионните обезщетения и до условията за прехвърляемост на пенсионните права.

(38) Когато активите и пасивите на една система са частично освободени от наложен върху тях заповор, разпоредбите на настоящата директива се прилагат по специфичен начин спрямо нея.

(39) Важно е да се предвиди сътрудничество между компетентните органи на държавите–членки за нуждите на надзора и между посочените органи и Комисията, за други цели. При изпълнението на техните задължения и за да допринесат за еднаквото и навременно прилагане на настоящата директива, компетентните органи следва да обменят помежду си необходимата информация с оглед прилагането на разпоредбите на настоящата директива. Комисията е уведомила за намерението си да създаде един комитет от органи по надзора, за да насърчи сътрудничеството, съгласуването и обмена на възгледи между националните компетентни органи и да стимулира еднаквото прилагане на настоящата директива.

(40) Като се има предвид, че целта на предвидената дейност, а именно създаването на законова рамка на Общността, обхващаща институциите за професионално пенсионно осигуряване, не може да се осъществи по задоволителен начин от държавите–членки, и може следователно поради обхвата и последиците на предвидената дейност да бъде по-добре осъществена на ниво на Общността, Общността може да вземе мерки, в съответствие с принципа на субсидиарността, прогласен в член 5 на Договора.

В съответствие с принципа на пропорционалността, така както е прогласен в цитирания член, настоящата директива не надхвърля границите на необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет

Настоящата директива определя правилата относно достъпа до дейностите на институциите за професионално пенсионно осигуряване и относно тяхното упражняване.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага по отношение на институциите за професионално пенсионно осигуряване. Когато в съответствие с националното законодателство институциите за професионално пенсионно осигуряване нямат правосубектност, държавите–членки прилагат настоящата директива или по отношение на тези институции, или при спазване на параграф 2, по отношение

на структурите, които отговарят за тяхното управление и които действат от тяхно име.

2. Настоящата директива не се прилага по отношение на:

- а) институциите, които управляват социално-осигурителните системи, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕИО) №1408/71⁵ и на Регламент (ЕИО) №574/72⁶;
- б) институциите, които са предмет на Директива 73/239/ЕИО⁷, Директива 85/611/ЕИО⁸, Директива 93/22/ЕИО⁹, Директива 2000/12/ЕО¹⁰ и на Директива 2002/83/ЕО¹¹;
- в) институциите, които действат по метода на разпределение;
- г) институциите, в които работниците и служителите на предприятия осигурители нямат законно право на обезщетения и в които предприятието осигурител може във всеки момент да изтегли активите, без да е задължително да изпълни задълженията си за изплащане на пенсионни обезщетения;
- д) предприятията, които използват схеми за отчетни резерви, с оглед изплащането на пенсионни обезщетения на техните работници и служители.

Член 3

Приложение по отношение на институциите, управляващи системи за социално осигуряване

⁵ Регламент на Съвета (ЕИО) №1408/71 от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ № L 149 от 5. 7. 1971 г., стр. 2). Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) №1386/2001 г. на Европейския парламент и на Съвета (ОВ № L 187 от 10. 7. 2001 г., стр. 1).

⁶ Регламент на Съвета (ЕИО) №574/72 от 21 март 1972 година, определящ условията за прилагане на Регламент (ЕИО) №1408/71 за прилагането на схемите на социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ № L 74 от 27. 3. 1972 г., стр. 1). Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) №410/2002 г. на Комисията (ОВ № L 62 от 5. 3. 2002 г., стр. 17).

⁷ Първа директива на Съвета 73/239/ЕИО от 24 юли 1973 година за съгласуване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане (ОВ № L 228 от 16. 8. 1973, стр. 3) Директива изменена за последен път с Директива 2002/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ № L 77 от 20. 03. 2002 г., стр. 17).

⁸ Директива на Съвета 85/611/ЕИО от 20 декември 1985 година за съгласуване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа (ОРСVM)(ОВ № L 375 от 31. 12. 1985 г., стр. 3) Директива, последно изменена с Директива 2001/108/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ № L 41 от 13. 2. 2002 г., стр. 35).

⁹ Директива на Съвета 93/22/ЕИО от 10 май 1993 година относно инвестиционните услуги в областта на ценните книжа (ОВ № L 141 от 11. 6. 1993 г., стр. 27) Директива, последно изменена Директива 2000/643/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ № L 290 от 17. 11. 2000 г., стр. 27).

¹⁰ Директива на Европейския парламент и на Съвета 2000/12/ЕО от 20 март 2000 година относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитните институции (ОВ № L 126 от 26. 5. 2000 г., стр. 1) Директива, последно изменена с Директива 2000/28/ЕО (ОВ № L 275 от 27. 10. 2000 г., стр. 37).

¹¹ Директива на Европейския парламент и на Съвета 2002/83/ЕО от 5 ноември 2002 година относно животозастраховането (ОВ № L 345 от 19. 12. 2002 г., стр. 1).

Институциите за професионално пенсионно осигуряване, които също управляват системи за задължително пенсионно осигуряване, свързани с отношения по заетост, и които се считат за системи за социално осигуряване, попадащи в приложното поле на Регламентите (ЕИО) №1408/71 и (ЕИО) №574/72, са предмет на настоящата директива по отношение на тяхната незадължителна дейност в областта на професионалното пенсионно осигуряване. В този случай, съответните задължения и активи се обособяват и не е разрешено те да бъдат прехвърляни към системите за задължително пенсионно осигуряване, които се третираат като системи за социално осигуряване и обратно.

Член 4

Прилагане по избор по отношение на институциите, които попадат в приложното поле на Директива 2002/83/ЕО

Държавите-членки по произход могат да изберат да прилагат разпоредбите на членове 9 до 16 и 18 до 20 от настоящата директива по отношение на дейностите по професионално пенсионно осигуряване, осъществявани от застрахователните предприятия, за които се прилага Директива 2002/83/ЕО. В този случай, всички активи и задължения, свързани с тези дейности, се обособяват, управляват се и се организират отделно от другите дейности на застрахователните предприятия, без никаква възможност за прехвърляне.

В този случай и единствено по отношение на дейностите по професионално пенсионно осигуряване, застрахователните предприятия не са подчинени на разпоредбите на членове от 20 до 26, 31 и 36 от Директива 2002/83/ЕО.

Държавата-членка по произход следи, или компетентните органи, или органите, отговарящи за надзора над застрахователните предприятия, попадащи в приложното поле на Директива 2002/83/ЕО, в рамките на техните надзорни дейности да контролират стриктното разделяне на съответните дейности по професионално пенсионно осигуряване.

Член 5

Малки пенсионни институции и законни системи

С изключение на член 19, държавите-членки могат да решат да не прилагат настоящата директива или някои части от нея по отношение на всяка институция, установена на техните територии, която управлява пенсионни системи, включващи общо по-малко от сто членове. В съответствие с разпоредбата на член 2, параграф 2, тези институции следва все пак да имат възможност се ползват от правото да прилагат настоящата директива, на доброволна основа. Член 20 може да се прилага, само ако се прилагат всички други разпоредби на настоящата директива.

Държавите-членки могат да изберат да не прилагат членове от 9 до 17 по отношение на институциите, за които професионалното пенсионно осигуряване е предвидено в закона, в съответствие със законодателството и е гарантирано от

една публична институция. Член 20 може да се прилага, само ако се прилагат всички други разпоредби на настоящата директива.

Член 6

Определения

За нуждите на настоящата директива:

а) “институция за професионално пенсионно осигуряване” или “институция”, означава предприятие, независимо от правната му форма, което функционира въз основа на принципа на финансирането чрез капитализация и което е създадено отделно от всякакво предприятие или организация осигурител с цел да предоставя пенсионни обезщетения, свързани с една професионална дейност, въз основа на споразумение или на договор, сключен:

- индивидуално или колективно между работодателя/работодателите и работника/работниците или служителя/служителите или техните съответни представители, или

- със самостоятелно заети лица, в съответствие със законодателството на приемащите държави—членки и на държавите—членки по произход, и което извършва дейности, които произтичат пряко от тази цел;

б) “пенсионна система” означава договор, споразумение или фидуциарен акт или правила, установяващи какви пенсионни обезщетения се предоставят и при какви условия;

в) “предприятие осигурител” означава всяко предприятие или всяка друга организация, която включва или се състои от едно или повече физически или юридически лица, която действа като работодател или като самостоятелно заето лице, или съчетава тези две качества и която плаща вноски на една институция за професионално пенсионно осигуряване;

г) “пенсионни обезщетения” означава обезщетения, предоставяни в зависимост от достигането или с оглед перспективата за достигане на пенсионна възраст или когато те се получават като допълнение на цитираните обезщетения и се предоставят като допълнение под формата на плащане в случай на смърт, на увреждане, на преустановяване на дейността, или под формата на помощи или на услуги в случай на болест, на бедност или на смърт. За да допринесат за гарантирането на финансовата сигурност през пенсионния период, тези обезщетения най-често са под формата на пожизнени плащания. Все пак, те могат също да бъдат плащания за ограничен период или на еднократна сума;

д) “член” означава лице, на което професионалната дейност дава или ще даде право на пенсионни обезщетения в съответствие с разпоредбите на пенсионната система;

е) “бенефициент” означава лице, което получава пенсионни обезщетения;

ж) “компетентни органи” означава националните органи, определени да осъществяват функциите, предвидени в настоящата директива;

з) “биометрични рискове” означава рисковете, свързани със смърт, с увреждане и дълголетие;

и) “държава—членка по произход” означава държавата—членка, в която се намират седалището и главното управление на институцията или при липса на седалище, нейното главно управление;

й) “приемаща държава—членка” означава държавата—членка, чиито съответни социално и трудово законодателство в областта на системите на професионално

пензионно осигуряване се прилагат в отношенията между предприятието осигурител и членовете.

Член 7

Дейност на институциите

Всяка държава–членка налага на институциите, установени на нейната територия задължението да ограничат техните дейности до операциите, свързани с пенсионните обезщетения и с действията, които произтичат от тях.

Когато, в съответствие с член 4, едно застрахователно предприятие управлява дейностите по професионалното пенсионно осигуряване, като обособи своите активи и своите задължения, активите и задълженията, предмет на това обособяване, се ограничават до операциите, свързани с пенсионните обезщетения и с дейностите, които произтичат пряко от тях.

Член 8

Юридическо разделяне между предприятия осигурители и институции за професионално пенсионно осигуряване

Всяка държава–членка следи за съществуването на юридическо разделяне между едно предприятие осигурител и една институция за професионално пенсионно осигуряване, за да може, в случай на несъстоятелност на първото, активите на институцията да бъдат гарантирани в интерес на членовете и бенефициентите.

Член 9

Условия за функциониране

1. Всяка държава–членка следи, за всяка институция, установена на нейната територия:

- а) институцията да бъде вписана в национален регистър от компетентната надзорна институция, или да бъде одобрена; в случай на трансгранична дейност, посочена в член 20, регистърът посочва също държавите–членки, в които действа институцията;
- б) институцията да бъде реално управлявана от лица с добра репутация, които следва да имат необходимите професионална квалификация и опит или да използват услугите на консултанти, притежаващи тази професионална квалификация и опит;
- в) създадени по подходящ начин правила относно функционирането на всяка пенсионно-осигурителна система, управлявана от институцията, да бъдат приложени и всички членове да бъдат информирани за тях по подходящ начин;
- г) всички технически резерви да са изчислени и заверени от актюер или при липса на такъв, от всеки друг специалист в тази област, включително одитор, в съответствие с правилата на националното законодателство, въз основа на актюерските методи, признати от компетентните органи на държавата–членка по произход;

- д) предприятието осигурител да се е задължило да осигури редовно финансиране на системата, тогава, когато той гарантира плащането на пенсионните обезщетения;
- е) членовете да са достатъчно информирани за условията на пенсионно-осигурителната система, по-специално що се отнася до:
 - i) правата и задълженията на заинтересованите страни от пенсионно-осигурителната система;
 - ii) финансовите и техническите рискове и другите рискове свързани с пенсионно-осигурителната система;
 - iii) естеството и разпределянето на тези рискове.

2. В съответствие с принципа на субсидиарността и като се държи сметка за обема на пенсионните обезщетения, предоставяни от системите на социално осигуряване, една държава–членка може да предвиди покриването на рисковете дълголетие и увреждане, обезщетенията за преживелите наследници, които са на издръжка и гаранция за обратно изплащане на платените осигурителни вноски да бъдат предложени на членовете като допълнителни престации, ако работодателите и работниците или служителите, или техните съответни представители постигнат съгласие за това.

3. Една държава–членка може да подчини условията за функционирането на една институция, установена на нейна територия на други изисквания, за да гарантира подходяща защита на интересите на членовете и бенефициентите.

4. Една държава–членка може да разреши или да задължи институциите, установени на нейна територия, да поверят, изцяло или отчасти управлението на тези институции на други структури, действащи за сметка на първите.

5. В случай на трансгранична дейност, така както е определена в член 20, условията за функционирането на институцията следва да получат предварителното одобрение на компетентните органи на държавата–членка по произход.

Член 10

Годишен счетоводен отчет и доклад за дейността

Всяка държава–членка изисква всяка институция, установена на нейната територия, да изготвя годишен счетоводен отчет и доклад, като се съобразява с всяка пенсионна система, управлявана от институцията и по целесъобразност, годишни счетоводни отчети и годишни доклади за всяка отделна пенсионно-осигурителна система. Годишните счетоводни отчети и годишните доклади следва да дават точна и вярна картина на активите, на пасивите на институцията и на нейното финансово състояние. Годишните счетоводни отчети и информацията, която се съдържа в докладите за дейността, следва да са последователни, пълни, ясно представени и надлежно одобрени от упълномощените за това лица в съответствие с националното законодателство.

Член 11

Информация, която следва да се предостави на членовете и бенефициентите

1. В зависимост от естеството на въведената пенсионно-осигурителна система, всяка държава–членка следи всяка институция, установена на нейната територия, да предоставя поне информацията, посочена в настоящия член.

2. Членовете и бенефициентите и/или, когато е уместно, техните представители получават :

а) при поискване, годишния счетоводен отчет и годишния доклад за дейността, посочени в член 10 и когато една институция отговаря за повече от една система, те получават тези, свързани с тяхната собствена пенсионна система;

б) в разумен срок, всяка съществена информация, отнасяща се до евентуални промени на разпоредбите на пенсионно-осигурителната система.

3. Декларацията за принципите, на които се основа политиката на вложенията така, както е посочена в член 12, се съобщава, по тяхно искане, на членовете и бенефициентите и/или, по целесъобразност, на техните представители.

4. Всеки член получава също, при поискване, подробна и съществена информация относно:

а) нивото, което пенсионните обезщетения следва да достигнат, ако такъв е случай;

б) нивото на обезщетенията в случай на преустановяване на работа;

в) когато членът понася риска от вложението, спектъра от евентуалните възможности за вложение и инвестиционния портфейл, с описание на рисковете и на цените, свързани с тези вложения;

г) условията за прехвърляне на пенсионните права към друга институция за професионално пенсионно осигуряване, в случай на прекратяване на отношенията на заетост.

Членовете получават всяка година кратка информация за положението на институцията и за текущото ниво на финансиране на натрупаните им индивидуални права.

5. При излизане в пенсия или когато други обезщетения станат изискуеми, всеки бенефициент получава подходяща информация за обезщетенията, които му се дължат и за съответстващите на тях възможности за плащане.

Член 12

Декларация относно принципите, на които се основава политиката на вложенията

Всяка държава–членка гарантира, че всяка институция, установена на нейната територия, ще изработи и ще преразглежда, поне на всеки три години, писмена декларация за принципите на нейната политика на вложенията. Тази декларация следва да бъде ревизирана незабавно след всяка значителна промяна на политиката на вложенията. Държавите–членки правят необходимото, за да съдържа тази декларация, поне такива елементи, като методите на оценяване на риска на вложенията, прилаганите техники на управление на риска и

стратегическото разпределение на активите с оглед на естеството и продължителността на пенсионните задължения.

Член 13

Информация, която следва да бъде предоставена на компетентните органи

Всяка държава—членка следи по отношение на всяка институция, установена на нейната територия, компетентните органи да разполагат с необходимите права и средства, за да:

а) изискват от институциите, от членовете на техните управителни съвети, от техните управители и други ръководители или от лицата, отговорни за контрола по отношение на институциите, да предоставят сведения за всички въпроси, свързани с тяхната дейност или да предават всеки документ относно дейността им;

б) упражняват надзор спрямо отношенията между институцията и други предприятия или между институциите, когато институциите прехвърлят функции на тези предприятия или на други институции (изнасяне на дейността извън институцията), които имат влияние върху финансовото положение на институцията или които имат съществено значение за ефикасността на надзора;

в) получават редовно декларацията за принципите, на които се основава политиката на вложенията, годишните счетоводни отчети и годишните доклади за дейността, както и всички документи, необходими за упражняване на надзора. Тези документи могат, по-специално да бъдат:

i) вътрешни междинни доклади;

ii) актюерски оценки и техните подробни хипотези;

iii) изследвания за съотношението между активите и пасивите;

iv) документи, удостоверяващи съответствието с принципите, на които се основава политиката на вложенията;

v) доказателства, че вноските са били внесени, така както е било предвидено;

vi) докладите на лицата, натоварени да одитират годишните счетоводни отчети, посочени в член 10;

г) се пристъпи към проверки на място в помещенията на институциите и по целесъобразност, при изнесени извън дейността на институцията функции, за да се провери дали дейностите се упражняват в съответствие с правилата за надзор.

Член 14

Право на намеса и задължения на компетентните органи

1. Компетентните органи изискват всяка институция, установена на тяхната територия, да разполага с добра административна и счетоводна организация и с подходящи счетоводни процедури и механизми за вътрешен контрол.

2. Компетентните органи могат да вземат, по отношение на всяка институция, установена на тяхната територия, или на нейните ръководители, всички подходящи и необходими мерки, включително, ако е необходимо, административни или финансови мерки, за да предотвратят или да бъдат

приложени при всяка нередност, която би увредила интересите на членовете и бенефициентите.

Те могат също да ограничат или да изключат правото на една институция да разполага свободно с активите си, когато тази институция, по-специално:

- а) не е осигурила достатъчни технически резерви с оглед на цялостната ѝ дейност или разполага с активи, недостатъчни да покрият нейните технически резерви;
- б) не притежава установените по силата на съответните разпоредби собствени средства.

3. За да гарантират интересите на членовете и бенефициентите, компетентните органи могат да прехвърлят, изцяло или отчасти, правомощията, предоставени от закона на държавата–членка по произход на ръководителите на една институция, установена на тяхната територия, на специален представител, способен да упражнява тези правомощия.

4. Компетентните органи могат да забранят или да ограничат дейностите на една институция, установена на тяхната територия, по – специално, ако тя:

- а) не защитава по подходящ начин интересите на членовете и бенефициентите;
- б) е престанала да отговаря на условията на функционирането;
- в) нарушава сериозно своите задължения според правилата, на които тя е подчинена;
- г) в случай на трансгранична дейност не спазва изискванията на социалното и трудовото законодателство на приемащата държава–членка в областта на професионалното пенсионно осигуряване.

Всяко решение да се забрани дейността на една институция се мотивира с точно посочени основания и се съобщава на тази институция.

5. Държавите–членки гарантират, че решенията, които са взети по отношение на една институция, въз основа на закони, подзаконови и административни разпоредби, приети въз основа на настоящата директива, могат да бъдат обжалвани пред съдилищата.

Член 15

Технически резерви

1. Държавата–членка по произход се уверява, че институциите, управляващи системи за професионално пенсионно осигуряване, установяват във всеки момент, по отношение на всички пенсионно-осигурителни системи, подходящ размер на пасивите, който да отговаря на финансовите задължения, които произтичат от техния портфейл от съществуващите пенсионни договори.

2. Държавата–членка по произход се уверява, че институциите, управляващи системите на професионално пенсионно осигуряване, в рамките на които те покриват биометрични рискове и/или гарантират или доходността на вложенията, или едно определено ниво на обезщетения, установяват технически резерви, достатъчни за целия комплекс от тези системи.

3. Изчисляването на тези технически резерви се извършва всяка година. Все пак държавата–членка по произход може да разреши изчисляването да става на всеки три години, ако институцията предостави на членовете и/или на компетентните органи удостоверение или доклад, установяващ измененията, извършени през междинните години. Това удостоверение или доклад следва да отразява развитието, което са претърпели техническите резерви и измененията, настъпили в покритите рискове.

4. Изчисляването на техническите резерви се извършва и се удостоверява от актюерист или при липса на такъв, от друг специалист в тази област, включително от одитор, в съответствие с националното законодателство, въз основа на актюерски методи, признати от компетентните органи на държавата–членка по произход в съответствие със следните принципи:

а) минималният размер на техническите резерви се изчислява посредством едно достатъчно разумно актюерско оценяване, което отчита всички поети от институцията ангажименти по отношение на задълженията и на вноските, съответстващи на пенсионно-осигурителните задължения на институцията. Тя следва да бъде достатъчна едновременно, за да продължат текущо обслужваните пенсии и обезщетения да бъдат изплащани на техните бенефициенти и за да отразява задълженията, които произтичат от натрупаните членски права на пенсия. Възприетите за оценка на задълженията икономически и актюерски хипотези също се избират разумно, като се отчита, по целесъобразност, подходящ марж за неблагоприятните колебания;

б) използваните максимални лихвени проценти се избират разумно и се определят съгласно всяко съотносимо правило на държавата–членка по произход. Тези разумно избрани лихвени проценти се определят като се държи сметка за:

- доходността на съответните активи, държани от институцията, както и за доходността на бъдещата възвръщаемост на инвестициите и/или

- доходността на държавните облигации или пазарната доходност с високо качество;

в) биометричните таблици, използвани за изчисляването на техническите резерви, се основават на принципите на разумността, като държат сметка за основните характеристики на групата на членовете и пенсионно-осигурителните системи, по-специално на очакваните изменения на съответните рискове;

г) методът и основата на изчисляването на тези технически резерви остават поначало постоянни от една финансова година до друга. Все пак, възникнали несъответствия могат да бъдат оправдани от промяна в юридическите, демографските или икономическите данни, на които се основават хипотезите.

5. Държавата–членка по произход може да подчини изчисляването на техническите резерви на допълнителни и по-подробни изисквания, за да осигури подходяща защита на интересите на членовете и бенефициентите.

6. С оглед на бъдеща по-оправдана хармонизация на правилата относно изчисляването на техническите резерви, по-специално за размера на лихвите и за други хипотези, които влияят на нивото на техническите резерви, Комисията публикува, на всеки две години или по искане на една държава–членка, доклад за състоянието на развитието на трансграничните дейности.

Комисията предлага всички необходими мерки, за да предотврати евентуални нарушения, предизвикани от различните нива на лихвените проценти и за защита на интересите на бенефициентите и членовете по всички системи.

Член 16

Финансиране на техническите резерви

1. Държавата—членка по произход изисква всяка институция да разполага във всеки един момент с достатъчни и подходящи активи, които да покрят техническите резерви във връзка с целия комплекс от пенсионно-осигурителни системи, които тя управлява..

2. Държавата—членка по произход може да разреши, за ограничен период от време, на една институция да не разполага с активи, достатъчни да покрят техническите резерви. В този случай компетентният орган задължава институцията да приеме конкретен и осъществим план за оздравяване, за да гарантира, че разпоредбите на параграф 1 ще бъдат отново спазени. Планът следва да отговаря и на следните условия:

а) институцията изработва конкретен и осъществим план за възстановяване на активите, изискуеми, за да се покрят изцяло техническите резерви в необходимия срок. Този план се поставя на разположение на членовете или по целесъобразност, на техните представители и/или се представя за одобрение на компетентния орган на държавата—членка по произход;

б) при изработването на плана се държи сметка за конкретното положение на институцията, по-специално за структурата на нейните активи и пасиви, за нейния профил на риска, нейния план за ликвидност, за възрастовия профил на нейните членове, имащи право на пенсионни обезщетения, спецификата на системите, които са в начален стадий и на системите, които преминават от положение на несъществуващо или частично покритие, към положение на пълно покритие;

в) в случай на прекратяване на пенсионно-осигурителната система през гореупоменатия в настоящия параграф период, институцията уведомява за това компетентните органи на държавата—членка по произход. Институцията уточнява процедура, даваща възможност да се прехвърлят съответните активи и задължения на една друга финансова институция или подобна организация. Тази процедура се съобщава на компетентните органи на държавата—членка по произход и общите насоки на процедурата се предоставят на разположение на членовете или по целесъобразност, на техните представители при спазване на принципа на поверителност.

3. В случай на трансгранична дейност като тази, посочена в член 20, техническите резерви следва да бъдат изцяло покрити във всеки един момент за всички управлявани системи на пенсионно осигуряване. Ако това условие не бъде спазено, компетентните органи на държавата—членка по произход се намесват в съответствие с член 14. За да се гарантира спазването на това изискване, държавата—членка по произход може да изиска обособяване на активите от задълженията.

Член 17

Нормативно определени собствени средства

1. Държавата—членка по произход следва да се увери, че институциите, които управляват пенсионно-осигурителни системи, за които самата институция, а не предприятието осигурител, поема задължението да покрие биометричните рискове или гарантира определена доходност на вложенията или определено ниво на обезщетенията, държат постоянно, наред с техническите резерви, допълнителни активи, които да служат като допълнителна гаранция. Нивото на тази допълнителна гаранция следва да отразява вида на риска и притежаваните активи за цялостния комплекс от управляваните системи. Тези допълнителни активи следва да бъдат свободни от всякакви предвидими задължения и да представляват един допълнителен гарантиращ сигурността капитал, предназначен да компенсира несъответствията между предвидените и действителните разходи и печалби.
2. За изчисляването на минималния размер на допълнителните активи се прилагат правилата, определени в членове 27 и 28 от Директива 2002/83/ЕО.
3. Независимо от това, параграф 1 не забранява на държавите—членки да налагат на институциите, установени на тяхната територия, да държат нормативно определени собствени средства или да установят по-подробни правила, доколкото това е оправдано от гледна точка на разумността.

Член 18

Правила за вложенията

1. Държавите—членки изискват от институциите, установени на тяхната територия, да инвестират в съответствие с принципа на разумността (*“prudent person rule”*), по-специално в съответствие със следните правила:
 - а) активите следва да бъдат вложени най-добре от гледна точка на интересите на членовете и бенефициентите. В случай на потенциален конфликт на интереси, институцията, или структурата, която управлява нейния портфейл, следи инвестициите да бъдат направени единствено в интерес на членовете и бенефициентите;
 - б) активите следва да бъдат вложени така, че да се гарантира сигурността, качеството, ликвидността и рентабилността на портфейла като цяло. Активите, съставляващи техническите резерви, следва също да бъдат вложени при условия, съобразени с естеството и продължителността на предвидените бъдещи пенсионни обезщетения;
 - в) активите следва основно да бъдат вложени на регулирани пазари. Вложенията в активи, които не се търгуват на един регулиран финансов пазар, следва при всички положения да се задържат на едно разумно равнище;
 - г) вложенията в производни инструменти са възможни, доколкото те допринасят за намаляване на инвестиционния риск или улесняват ефикасното управление на портфейла. Те следва да бъдат оценявани разумно, като се държи сметка за актива, който е в основата им и да бъдат включени в оценяването на активите на институцията. Институцията следва, освен това, да избягва едно

прекомерно излагане на рисковете, свързани с една единствена насрещна престация и с други производни операции;

д) активите следва да бъдат правилно разнообразени, за да се избегне прекомерна зависимост по отношение на един актив, на един емитент или на една отделна група предприятия, както и концентриране на рискове в целия портфейл.

Вложенията в активи, издадени от един и същи емитент или от емитенти от една и съща група, не следва да излагат институцията на прекомерна концентрация на рисковете;

е) вложенията в инструменти, издавани от предприятие осигурител, не следва да надвишават 5% от целия портфейл и когато предприятието осигурител принадлежи към една група, вложенията в инструменти, емитирани от предприятията, принадлежащи към същата група като предприятието осигурител, не следва да надвишават 10% от портфейла.

Когато институцията действа за сметка на няколко предприятия осигурители, вложенията в инструменти, емитирани от тези предприятия се правят разумно, като се отчита необходимостта от едно подходящо разнообразяване.

Държавите-членки могат да решат да не прилагат изискванията посочени в букви д) и е) по отношение на вложенията в държавни облигации.

2. Държавата-членка по произход забранява на институцията да сключва заеми или да бъде поръчител за трети лица. Държавите-членки могат все пак да разрешат на институциите да сключват, в изключителни случаи, за целите на ликвидността и временно, някои заеми.

3. Държавите-членки не налагат на институциите, установени на тяхната територия, задължението да правят вложенията си в определени категории активи.

4. Без да се нарушава разпоредбата на член 12, държавите-членки не подлагат решенията относно вложенията на една институция, установена на тяхната територия или на лицето, което управлява вложенията ѝ, на никакво задължение за получаване на предварително разрешение или редовно уведомяване.

5. При спазване на разпоредбите на параграфи 1 до 4 държавите-членки могат да подложат институциите, установени на тяхна територия, на по-подробни правила, включително и на количествени правила, ако те са оправдани от гледна точка на разумността, така че да бъде отразен целия комплекс от пенсионно-осигурителните системи, управлявани от тези институции.

Държавите-членки могат, по-конкретно, да прилагат разпоредби в областта на вложенията, подобни на тези, предвидени в Директива 2002/83/ЕО.

Все пак, те не пречат на институциите:

а) да влагат до 70% от активите, представляващи техническите резерви или от целия портфейл за системи, при които инвестиционния риск се понася от членовете в акции, в търгуеми ценни книжа, приравнени на акции и в облигации на предприятия, които се търгуват на регулирани пазари, и да решават сами за относителната тежест на тези ценни книжа в инвестиционния портфейл. Ако

обаче това е оправдано от гледна точка на разумността, държавите–членки могат да прилагат долна граница по отношение на институциите, които предоставят пенсионни продукти с гарантиран в дългосрочен план лихвен процент, понасят сами инвестиционния риск и сами осигуряват гаранцията;

б) да влагат до 30% от активите, покриващи техническите резерви, в активи, деноминирани във валути, различни от тези, в които са изразени задълженията;

в) да влагат активите си на пазарите на рисковите капитали.

6. Параграф 5 не изключва правото на държавите–членки да налагат, също на индивидуален принцип, на институциите, установени на тяхната територия, по-строги правила за вложенията, оправдани от гледна точка на разумността, с оглед, по-специално, на задълженията, поети от институцията.

7. В случай на трансгранична дейност, като тази, посочена в член 20, компетентният орган на всяка приемаща държава–членка може да изисква разпоредбите, съдържащи се във втора алинея, да се прилагат по отношение на институцията в държавата–членка по произход. В този случай, цитираните разпоредби се прилагат само за частта от активите на институцията, която отговаря на дейностите, осъществявани в съответната заинтересована приемаща държава–членка. Освен това, те се прилагат, само ако същите разпоредби или по-строги разпоредби се прилагат също по отношение на институциите, установени в приемащата държава–членка.

Разпоредбите, предвидени в първа алинея са следните:

а) Институцията не влага повече от 30% от активите си в акции, в ценни книжа, приравнени на акции и дългови ценни книжа, които не се търгуват на един регулиран пазар, или тя влага поне 70% от своите активи в акции, в ценни книжа, приравнени на акции и дългови ценни книжа, които се търгуват на един регулиран пазар;

б) Институцията не влага повече от 5 % от тези активи в акции или в други ценни книжа, приравнени на акции, в облигации, в дългови ценни книжа и в други инструменти на паричния пазар и на капиталовия пазар, произхождащи от едно и също предприятие и не повече от 10% от тези активи в акции и в други ценни книжа, приравнени на акции, в облигации, в дългови ценни книжа и в други инструменти на паричния пазар и на капиталовия пазар, произхождащи от предприятия, които са част от една и съща група;

в) институцията не влага повече от 30% от тези активи в авоари, деноминирани във валути, различни от тази, в която са изразени задълженията.

За да гарантира спазването на тези изисквания, държавата–членка по произход може да наложи обособяване на активите.

Член 19

Управление и опазване

1. Държавите–членки не ограничават свободата на институциите да посочат, с цел управлението на техните инвестиционни портфейли, лица, управляващи вложенията, които са установени в една друга държава–членка и са надлежно одобрени за тази дейност в съответствие с Директиви 85/611/ЕИО, 93/22/ЕИО,

2000/12/ЕО и 2002/83/ЕО, както и тези, посочени в член 2, параграф 1 от настоящата директива.

2. Държавите—членки не ограничават свободата на институциите да поверят съхранението на техните активи на депозитари, установени в една друга държава—членка и надлежно одобрени за тази дейност в съответствие с Директива 93/22/ЕИО или с Директива 2000/12/ЕО или одобрени като депозитари за нуждите на Директива 85/611/ЕИО.

Настоящият параграф не е пречка за държавата—членка по произход да въведе задължение за посочване на един депозитар или на един пазител.

3. Всяка държава—членка въвежда необходимите мерки, които ѝ дават възможност в съответствие с националното си право, да забрани, по искане на държавата—членка по произход на институцията, и съгласно член 14, свободното разпореждане с активи, държани от едни депозитар или от едни пазител, установен на нейната територия.

Член 20

Трансгранични дейности

1. При спазване на разпоредбите на националните социално и трудово законодателства на държавите—членки, свързани с организацията на техните пенсионно-осигурителни системи, включително задължителното членство и разпоредбите, приети в резултат на договарянето на колективните трудови договори, държавите—членки разрешават на предприятията, установени на техните територии, да се ползват от услугите на оправомощени в други държави—членки институции за професионално пенсионно осигуряване. Те разрешават също на оправомощените на тяхна територия институции за професионално пенсионно осигуряване да предоставят услугите си на предприятия, установени на територията на други държави—членки.

2. Институция, която желае да предоставя услугите си на едно предприятие осигурител, установено на територията на друга държава—членка, подлежи на предварителното одобрение от компетентния орган на своята държава—членка по произход, както е предвидено в член 9, параграф 5. Тя съобщава на компетентния орган на държавата—членка по произход, където е одобрена, намерението си да предоставя услугите си на едно предприятие осигурител, установено на територията на друга държава—членка.

3. Държавата—членка изисква институциите, установени на нейната територия, които предвиждат да предоставят услугите си на едно предприятие осигурител, установено на територията на друга държава—членка, да предоставят следната информация в съобщението, посочено в параграф 2:

- а) приемащата държава—членка /приемащите държави—членки;
- б) името на предприятието осигурител;
- в) основните характеристики на пенсионно-осигурителната система, която се организира за предприятието осигурител.

4. Когато компетентните органи на държавата–членка по произход са уведомени, както е посочено в параграф 2, и освен ако имат основания да смятат, че административните структури или финансовото състояние на институцията или дори почтеността и компетентността или професионалният опит на ръководителите на една институция са несъвместими с операциите, предлагани в приемащата държава–членка, в срок от три месеца след получаване на уведомлението те съобщават цялата информация, посочена в параграф 3, на компетентните органи на приемащата държава–членка и съответно уведомяват институцията за това.

5. Преди една институция да започне да управлява пенсионно-осигурителна система за предприятие осигурител в друга държава–членка, компетентните органи на приемащата държава–членка разполагат с два месеца, считано от получаването на информацията, посочена в параграф 3, за да укажат, когато са налице условията за това, на компетентните органи на държавата–членка по произход, разпоредбите от нейното социално и трудово законодателство, свързани с професионалните пенсии, на които се подчинява управлението на пенсионно-осигурителната система за сметка на предприятие в приемащата държава–членка, както и всяка разпоредба, която се прилага в съответствие с член 18, параграф 7 и с параграф 7 на настоящия член. Компетентните органи на държавата–членка по произход съобщават тази информация на институцията.

6. Веднага след получаване на съобщението, посочено в параграф 5, или при липса на такова съобщение от страна на компетентните органи на държавата–членка по произход при изтичането на срока, предвиден в параграф 5, институцията може да започне да управлява пенсионно-осигурителната система за сметка на предприятие в приемащата държава–членка в съответствие с разпоредбите от социалното и трудовото законодателство на тази държава относно професионалните пенсии, както и с всяка разпоредба, която следва да се прилага съобразно член 18, параграф 7 и параграф 7 на настоящия член.

7. В съответствие с член 11, институциите, действащи за сметка на едно предприятие, установено в друга държава–членка, също са подчинени, по отношение на съответните членуващи осигурени лица, на изискванията за информиране, наложени от компетентните органи на приемащите държави–членки по отношение на институциите, установени на тяхна територия.

8. Компетентните органи на приемащата държава–членка съобщават на компетентните органи на държавата–членка по произход всяко съществено изменение на разпоредбите от социалното и трудовото законодателство на приемащата държава–членка, относимо към системата за професионални пенсии, което би могло да засегне характерните особености на пенсионната система, що се отнася до управлението на пенсионно-осигурителната система за сметка на предприятие в приемащата държава–членка, както и на правилата, които следва да се прилагат в съответствие с член 18 параграф 7 и с параграф 7 от настоящия член.

9. Институцията е подложена на постоянен надзор от страна на компетентния орган на приемащата държава–членка, която следи тя да упражнява дейността си в съответствие с разпоредбите на социалното и трудовото законодателство на

тази държава–членка, отнасящи се до системите за професионални пенсии, така както е посочено в параграф 5 и е подчинена на задължението за информиране, посочено в параграф 7. Ако този надзор установи нередности, компетентният орган на приемащата държава–членка уведомява незабавно за това компетентния орган на държавата–членка по произход. Компетентният орган на държавата–членка по произход, съгласувано с компетентния орган на приемащата държава–членка, взема необходимите мерки, за да гарантира, че съответната институция ще прекрати констатираното нарушение на социалното и трудовото законодателство.

10. Ако независимо от мерките, взети от компетентния орган на държавата–членка по произход, или поради това, че подходящи мерки не са били взети в държавата–членка по произход, институцията продължава да нарушава приложимите разпоредби на социалното и трудовото законодателство на приемащата държава–членка относно системите за професионални пенсии, компетентните органи на приемащата държава–членка могат, след като информират компетентните органи на държавата–членка по произход, да вземат подходящи мерки, за да предотвратят или да наложат санкции за нови нередности, включително, доколкото това е строго необходимо, да попречат на институцията да предоставя услуги на предприятието осигурител в приемащата държава–членка.

Член 21

Сътрудничество между държавите–членки и Комисията

1. Държавите–членки следят по подходящ начин настоящата директива да бъде прилагана еднакво, посредством редовен обмен на информация и практически опит, с оглед насърчаването на най-добрите практики в тази област и засилването на сътрудничеството, като така бъдат избегнати нарушенията на конкуренцията и бъдат създадени условия за безпроблемно трансгранично членство.

2. Комисията и компетентните органи на държавите–членки осъществяват тясно сътрудничество с оглед улесняването на надзора над дейностите на институциите за професионално пенсионно осигуряване.

3. Всяка държава–членка уведомява Комисията за съществените трудности, до които води прилагането на настоящата директива.

Комисията и компетентните органи на съответните държави–членки разглеждат трудностите възможно най-бързо, за да намерят подходящо разрешение.

4. Четири години след влизането в сила на настоящата директива, Комисията представя доклад за:

а) приложението на член 18 и осъществения напредък в приспособяването на националните системи за надзор, и

б) приложението на алинея втора от член 19, параграф 2, по-специално, положението в държавите-членки във връзка с прибягването до депозитари и по целесъобразност, тяхната роля.

5. Компетентните органи на приемащата държава-членка могат да поискат от компетентните органи на държавата-членка по произход да се произнесе по обособяването на активите и задълженията на институцията, така както е предвидено в член 16, параграф 3 и в член 18, параграф 7.

Член 22

Въвеждане

1. Държавите-членки въвеждат необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, за да приведат законодателство си в съответствие с настоящата директива до 23 септември 2005 година. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на това позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки уведомяват Комисията за текста на основните разпоредби от националното законодателство в областта, предмет на настоящата директива.

3. Държавите-членки могат да отложат до 23 септември 2010 г. прилагането на член 17, параграфи 1 и 2 по отношение на институциите, установени на тяхна територия и които към датата, посочена в параграф 1 от настоящия член не разполагат със задължителния минимален размер собствени средства, изискуеми по силата на член 17, параграфи 1 и 2. Независимо от това, институциите, които желаят да управляват системи за професионално пенсионно осигуряване на трансгранична основа по смисъла на член 20, могат да го правят само при условие, че отговарят на разпоредбите на настоящата директива.

4. Държавите-членки могат да отложат до 23 септември 2010 г. прилагането на член 18, параграф 1, буква е) по отношение на институциите, установени на тяхна територия. Независимо от това, институциите, които желаят да управляват системи за професионални пенсии на трансгранична основа по смисъла на член 20, могат да го правят само при условие, че отговарят на разпоредбите на настоящата директива.

Член 23

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила от деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 24

Адресати

Държавите-членки са адресати на настоящата директива.

Съставена в Люксембург на 3 юни 2003 година.

За Европейския парламент

Председател

P. Cox

За Съвета

Председател

N. Christodoulakis